

tako je moje prepričanje in tako hočem nastopati!

Kar zahtevamo, to je označeno v številkah našega lista in v našem programu. Vkljub temu naj ponavljamo glavne naše zahteve. Le-te so:

1. Glavna stvar je gospodarsko delo. Mi smo nasprotniki vsakogar, ki hoče siliti v ospredje malenkostno politiko, ki se briga le za napise in pečate, ki pa zanemara gospodarsko delo. Kmetje, le vkup, le vkup, — tako pravimo tudi mi! Ali ne vkup, da ohranite nadvlado klerikalstva, temveč vkup, da zboljšate z delom svoje gospodarsko stanje!

2. Hudodelstvo je, ako se vlačí politiko na gospodarsko polje. V politiki poznamo naprednjake in nazadnjake, narodnjake in socialiste, te in one, ali v gospodarstvu poznamo le kmete s kmetскими interesi, obrtnike in delavce z obrtnískimi ter delavskimi interesi. Kadar vpijemo otrok: oče, daj mikruha, — takrat mune morem zamašiti lačna usta z besedo: „Hej Slovani“ ali „Naprej zastava Slave...“ Zato je hudodelstvo, ako vpijejo prvaki „svoji k svojim“. Politika na levo, — gospodarstvo pa na desno!

3. Neosnovano in škodljivo je sovraštvo proti Nemcu. Ali se naj mlado drevesce naslanja na slamo? Ali naj iščejo Slovenci pomoči pri Čulufakrih? Ne, — Nemec nam je najbližji in na Nemca se moramo opirati, ako hočemo pridobiti malo večji kosček kruha. Zato: urešniči ne mške šole, učite se nemščine, — živimo z Nemci v prijateljstvu in zmaga bode naša!

4. Kmet pa je temelj družbe. Stvarnik kruha si, ti revni kmet in vkljub temu si bil doslej le tovarna živina za izsesalce ljudstva! Mi pa pravimo: Kmet, volik kmeta! Le kdor je v potu svojega obraza delal, le ta razume delo! Kmet, voli le kmeta, kajti vse drugo je nič!

To bi bilo glavno, kar hočemo povedati!

*

Odločilna ura bje! Hofrati, kaplani, profesorji nastopajo in mažejo med okoli kmetских ast... Ali mi svarimo: Kmet, obrtnik, delavec, — ura odločitve bijel! Kakor si bodeš postljal, tako bodeš tudi spal! In povemo ti, vboji ljudstvo, povemo ti v obraz: samo si krivo, ako si suženj lakote, ker se ne ubraniš klerikalnih in prvaških mrčesov!

Mi pa stopamo z veselím upanjem v boj! Morda zmagajo nekateri naših kandidatov. In ako bi nobeni naprednjak ne zmagal, se tudi ne bomo jokali. Časi bodo prihajali, da požene ljudstvo z mokro cunjó vse svoje izsesalce!

Kdor hoče pokazati, da je nasprotnik izkoriščanja, zatiranja, izrabljanja prižnice in vere, — ta bode volil za nas! Eden za družega, ljudstvo za nas! Eden za družega, ljudstvo! In po volitvah bomo nadaljevali svoje delo!

Živelí naprednjaki!

Strankarsko vodstvo
„Napredne zveze“.

Počasi se je tudi pek skobacal iz toplega gnezda in prišel v sobo. Zagledavši lepe struce, ga je streslo, kakor bi bila šla smrt mimo njega. Za božjo voljo, pa vse so tako velike! Zdaj se je začela komedija. Fant je klical vse svetnike za pričo, da ni napravil nobene struce za muho težje, kot je bila mojstrovna na vagi.

„Sem s tisto, ki sem jo jaz naredil in na vago djal!“ dere se Kolar. „Vidiš ničvrednež, kako je ta mična, a kako bunkaste so vse, katere si ti napravil!“

„Prosim, gospod mojster, pa jih vagaj! Vagajva jih!“

„Ko jih res vagata, mrmljal je pek: „Res so enako težke. Kakšen zlodej je le imel tu svoje kremplje vmes?“

Potem je stisnil struco, ki je bila na vagi in — našel stirikrajcarček v njej.

Pogledal ga je od vseh strani. „Ti“, rekel je jezno in se obrnil proti meni, „ta lumparija je od tebe! Stirikrajcarček z zarezo na robu.“

„Tako, moj stirikrajcarček je na robu zarezan? Kako pa veš to?“

„Tu! Tu ga imaš!“ se je zadril in potegnil možnjo iz aržeta, „tu imaš goldinar! Dam ti ga zastoj! Zaradi njega še ne bodem šel beračit!“

In vrgl mi je goldinar pod noge, da je, glasno zveketajoč, odskočil pod klop. Vesel sem ga pobral ter ga popoludne pri ofru dal za uboge. Upam da je bil deležen vsaj nekaj tistega blagoslova, kakor pekov stirikrajcarček.

Politični pregled.

Novi poljski kanoni. Zdaj je rešeno vprašanje naših novih kanon, o katerih se je toliko prepiralo. S starimi kanonami se je zamoglo v minuti k večjem 4 do 6 krat ustreliti; z novimi pa se bode streljalo 19—21 krat v minuti. Kaliber nove kanone je 8 cm; strelja najdalje 6100 m. oz. 6800 m (Aufschlagzünder). Kanone imamo zdaj, hvala Bogu! Kmalu pride gospod minister in bode zahteval za te kanone konjev in moštva.

Stajerska postava o varstvu planin (Alpen-schutz), ki jo je sklenil deželni zbor, obsega sledeče točke: 1. Na temelju zemljiško davčnega zapisnika obstoječe planine (alpe) se morajo obdržati kot take. Prepovedano je, odtegniti alpe planinskemu gospodarstvu, predrugačiti planinsko zemljišče, sploh vsako nastopanje, ki bi škodovalo bodočnosti planinskega gospodarstva.

— 2. Le v to svrhu postavljena komisija sme to izjemoma dovoliti. — 3. V vsakem sodnijskem okraju z planinami se uredniški posebni tozadevni odsek. — 4. Pri vsaki politični oblasti se naloži planinsko knjigo. — 5. Deželni odbor imenuje planinske nadzornike. — 6. Prestopki te postave se kaznujejo z globo do 1000 K. Globe se porabi za planinsko gospodarstvo.

Novi obrtni red. Z ozirom nato, da imamo mnogo somišljenikov med obrtniki, podati nam je glavne točke obrtnega reda. Omenimo naprej, da ta postava ni veliko vredna. Postava razločuje med rokodelskimi in koncesioniranimi podjetji. Vstop v rokodelsko obrt zahteva dokaz sposobnosti. V trgovstvu se zahteva dokaz sposobnosti le pri trgovini s kolonijalnimi, specerijskim in materijalnim blagom ter pri mešanih trgovinah. Obstoječih trgovin in obrti se to ne tiče. Obrtnik v tem zmislu postane lahko, kdor se je pečal vsaj 5 let z obrtom. Pri trgovskih družbah mora vsaj en član imeti dokaz sposobnosti. Pri konfekcijski industriji velja prepoved vzeti mero. Tadi ne smejo konfekcijonerji obleke in čevljev popravljati. Učenec mora imeti spričevalo, pri rokodelcih tudi učno izkušnjo. Organizacija obrtnikov je po novi postavi veliko olajšana.

Proti zlorabi prižnice. Preteklo nedeljo je v Roznavi na Moravskem zapustilo okroglo 200 vernih kmetov odnotno farno cerkev in to v hipu, ko je prišel župnik na prižnico govoriti o volitvah. Tako so se uprli kmetje politiziranju v cerkvi. V raznih drugih krajih so to posnemali. Ravno tako so zapustili na velikonočnih praznikih kmetje iz občin Svabence, Račic in Arjezd cerkev. V Svabenci so šli kmetje na pokopališče. Župnik je šel za njimi in jih vprašal, zakaj so to storili. Neki kmet mu je dejal: „V cerkvi se nam govori o politiki, to pa imamo lahko doma. Ako naj čujemo politiko, gremo v gostilno, ali pa ostanemo doma“. Res pametne besede! Kaj, ko bi tudi stajersko-koroški kmetje pričeli odločno borbo proti politični gonji v cerkvi?!

Duhovniki med seboj. Lani je izjavil nadškof v Pragi, da ne more vzeti na znanje obstoj deželne zveze malih čeških duhovnikov. Povedali smo svoj čas, da imajo ti češki duhovni društvo, v katerem se podučuje vse drugo kakor krščansko pokorščino. Zdaj je škof torej društvo prepovedal. 2. t. m. po so imeli duhovniki svoj shod. Bilo jih je zbranih 200 župnikov in kaplanov, ki so zastopali 2000 duhovnikov. Knezoškofijski tajnik je predlagal, naj se duhovni pokorijo in razpustijo društvo. Nastal je velikanski nemir. Neki duhovnik je kričal, da so jezuviti krivi knezoškofjskega odloka. Duhovni so nato odklonili predlog, da bi se društvo razpustilo. Od kmetov zahtevajo slepo pokorščino, sami pa je ne poznajo. Morda vprizorijo češki kaplani še — štrajk.

Cesar je potrdil postavo o učiteljskih plačah, katero je sklenil deželni odbor koroški.

Izmučeni kmetje. Nemški listi pišejo: Izmučene kmete na Rumunskem so pripravili s puškami in sabljami zopet „k miru“, — več stotin kmetov k večnemu miru... Upori kmetov v srednjem veku so veljali plemenitažom in odeluhom; ravno tako zadnji upori rumunskih kmetov. Kajti rumunski bojar (veleposestnik) in judovski najemnik smatrata kmeta le za delavno mašino, ki jo lahko izrabljata po lastni volji. Rimski posestnik sužnjev je imel vsaj interes, da so ostali sužnji zdravi, bojar in jud pa niti tega nimata. In odkar so prihajale iz judovskih galiliških mest na Rumunsko velike zveze oderuhov,

izgubil je kmet zadnjo upanje, da se mu zboljša položaj. Da so kmetje obupali, ni bilo treba hujškanja ne socialistov. Nahujškala jih je eda revščina, ta grozna revščina, ki jih je potlačila položaj tovarne živine. In v takem slučaju se vzdrami bestialnost. Sovraštvo, pa postane večje, ako pomislijo, da pripadajo plodu njih dela le onim, ki ne sadijo in ne žanjejo, ne poznajo ne motike ne kose, — da morajo kmetje lakoto trpeti, medtem ko pelje bojar mestu lepo življenje in nakopiči žid vedno novih zakladov... Od kmetov na Rumunskem je jemalo za posojila 60 do 400% obresti. hiš v rumunskih vaseh pa jih je 70% zidan iz ilovke, 56.000 družin pa živi v votlini kot živali...

Dopisi.

Špitalič. (Druga smrdljiva cvetka bralno društva.) Pred par leti je bilo pri nas vse dobro in mirno, ker ni bilo hujšakačev, kakor so bili Bog dandanes. Že v lanskó leto izšlih štev. „Štajerca“ čitali smo o znani trojici. Nam je s dopisnik onih dopisov neznan, vendar se polnoma strinjamo z njegovimi trditvami. Dostojni molčali, pa zdaj čutimo skrajno potrebo da spregovorimo v javnosti; kajti predrznost kajšnih klerikalcev presega že vse meje. Župnik in učitelj zabavljata čez trezno mislečo kmet in prvi se že z prižnice drzne zbadati vsakega kdor ni v njegovih pobožnih bratovščinah in „Štajerca“, ta je po njegovi sodbi odpadla naroda in brezverec. Bralno društvo je za svoja obstanca priredilo že par klavernih selic, od katerih je cvet bral. društva ter deviških terciark posebno zadišal, kajti sadih komedij so zelo obilno obdani z blagovom. Neka zaostala devica in strašno pobežala terciarka se je posebno ponašala s svojo rodnostjo, ter hodila zato v teatre katere prijašo naši farški podrepaniki in je nastopila le — „botrica“ a zdaj bi jo pa sama potrebovala da bi pa stvar ostala prikrita in v krstuljkih bila kljuka odstranjena, jo je popihel čez avstrijsko mejo na Nemško za svoj ljubčekom, ali Bog si ga vedi kam. Njena očeta je ta sramota zelo potrla in ga polni na bolniško posteljo. Za njo je to britka kušnja, za nas pa krasen poduk. Mi opozorimo g. župnika, naj raje tamkaj utakne svoj namesto da se vtika v naše razmere in zabavlja čitanje „Štajerca“ kar vendar ni nič spalnega. Mi se čudimo župnikovi praksi, da on prvi zapazil dekliski žegnani stan. Hm hm. G. nadučitelj pa svetujemo da se drži s službe, in da naj ima skrb za boljše odmladine na mesto da se peča s temi neumni teatri in se vozi z „biciklom“ za narod po drugih lušnih veselicah; kajti v tem ne obstoji njegova služba ter to tudi nikom prav nič ne koristi. Tudi naj bi s svojo bo polovico milostneje ravnal, ter s strankami jazneje občeval, kakor se sploh spodobi za inteligentnega človeka. Toliko za danes. drugo krat pa kaj več. Zajokloštarski sp.

Dornova niže Ptuja. Dragi „Štajerca“, imti naznaniti, kako so nekateri odborniki potudrihali, ko so imeli 6. t. komisijon. Bilo tako, kakor da bi Bog samo zaradi klerikal svet vstvaril. Vlačijo se od ene do druge stiline. 7. t. so se zjutraj ob 3. uri pripravili na pot. Šel sem k nekemu prijatelju, in ko se vrnil, me je eden teh klerikalnih svinj napadel z dvema fantoma. To je sad klerikal prvaške bande!

St. Jakob, Slov. Gor. Sprejmi, da „Štajerca“ kratak dopis tudi od nas. Kar vsako dobro stvar preganjajo tudi tebe. Rabuzek je grozno hud nate. (Op. uredništva.) Mi pa na Rabuzeka prav nič, ker nam je s skrbel že veliko smeha! Mi mladeniči pazate zelo zanimamo, bolj kakor za klerikal „bralno“ društvo, ki ga obiskujejo neki zelo fantje. Le enega teh klerikalnih mladeničev ti povemo. To je Matija Ziner, ki hodi v dragi „Štajerca“ v farovž tožiti. Pred kratkim župnika grozno nalagal. Pravil mu je, da mladeniči zelo grdo obnašajo, češ da govori cerkvi z dekletami. Vsed tega je župnik od petja odpravil. Ta terciar vse izvohal in nese župniku na nos. Gre se menda v prah

ker ne gre na kor peti ljubeznjiva Tončka, ker ima tak glas kakor medved kadar je lačen.

St. Jakobski fantje.

Iz Trbovelj. Oprostite, da se tudi jaz zglašam v vašem listu. Stori bi tega ne, ako bi naša terejalk ne bilo, ki hodijo tako pridno jenitom pete lizati, zlasti odkar nam je Peter preskrbel misijon. Seveda, prve sposobnosti terejalk so obrekovanje, laž in nesramnost. Čez našega svobodomiselnega človeka lažejo, posebno pa čez naročnike vašega lista. Omenim le slučaj ob priliki pogreba ponešrečenega rudarja Smodiča. Pogreba so se udeležili vsi uradniki in velika množica, kajti vse je obžalovalo zapašeno deco. Le terejalka in članice „Marijinega društva“ so klepetale in obrekovale. Fejl! Upamo, da so vas misijonarji boljšeга podučili, — saj pa itak vemo, da postane terejalka vsaka šele tedaj, kadar je že vse na svetu poskusila.

Padeški vrh pri sv. Kunigundi na Poharju.

Ljubi Štajerc! Sprejmi tudi od našega zelenega Poharja par vrstic, kako ga včasih naše Marijine devičice polomijo. Pred kratkim sta se ga bili dve devičici prav pošteno, nasrkali zraven enega fanta; pili so črez polnoči, da so končno mogli vsi v metlo piskati. In to se je že večkrat zgodilo pri nas. Posebno edna od tistih je K. O. Gosp. župnik kaj porečete k temu? Dekličice Župnik kmetje — noričete če vsakemu fantu verjamete!

Maribor in Celje. Kar miši lovi, mačka rodi.

Tako se nam dozdeva dr. Lovro Gregorec, kanonik in dekan pri Novicerkvi. Ko smo med drugimi članki v časnikih o kaplanu Schreinerju zdaj v Dobrni brali, kako se on čez druge povzdigne in jih ponižuje, na to pa še beremo v 12. in 14. šte. „Štajerca“, kako ga enakovredne črne vrane zagovarjajo, smo se nehote začudili, da se je dr. Gregorec nekdanja velika politika, zvižaka, nemirnost po dolgem mirovanju zopet — zvižela. Kedo bi se tega bil mislil, da bo kanonik Gregorec tako predrzno kaplana Schreinerja zagovarjal, in vse prirožbe zoper njega kratkoma in trdovratno vtajil! — Tedaj dobro, da bo g. Gregorec veselje prihodnjic mislilo, nerednosti svojih podložnih zakrivati in jih umivati, ga vprašamo, se li še kaj spominja na svoje nekdanje strašansko viharne čase, ko je kot urednik „Slov. Gosp.“ pihal kakor bora, ko je dan in noč z „nemčurji“ opraviti imel, ter jih takorekoč na zobeh prežvekal in zabijaval, da jim bo že pokazal?! Ali se še spominja na dopise, kojim je vedno rad „neresnice pridelal“! Ali še ve, kako sta mu njegov knezoškof dr. Stepišnik in tega dvorni kaplan g. Žuža napoti hodila, ker nista zagrizena sovražnika Nemcev bila? Ali mu je že znano, koliko težav, in hudih trepetajočih ur zaradi svojega nemira je on pri obravnava prestati moral? Ali ima še v spominu, kako je med drugim nekega učitelja obdolžil; a kaj je potem bilo, to prizanesemo. A vrhunc straha in tepeta mu je napravil v pokojni stotnik (Hauptmann) Seidl, kojega je Gregorec tudi razžalil. Takrat je šlo za njegovo kožo, kaj ne! Pravdo zgubljeni bi bil prišel od svojo čast in plačal tri tisoč goldinarjev. Vsi časniki so pisali o tem procesu, in vse je o tem govorilo. Gregorec so zagovarjali njegovi črni pajdasi, a posvetni pa stotnika Seidla. Ko se je usodna ura njegovega globokega padca že bližala, kar je že slutil, takrat se je hočeš nočeš na milost in nemilost — ponižal, stopil je trepetaje po rasti mali možek pred velikega nasprotnika Seidla, ter mu ponižno predlagal — poravnavo (Ausgleich). Dobrosrčni stotnik ga je uslišal, in grozna obravnava je odpala, Gregorec pa se je težki kamen od srca odvalil. Njegovi jednako nemirni črni gardi ta sprava ni bila povoljna, zato so se nad njim hudovali in z njim norčevali, pa drugi lahko blebetajo, a nesreča bi bila pa le njega zadel. Duhovniki so njegove fotografije raznim šaljivim časnikom pošiljali, ki so ga pred velikim Seidlom slikali kakor malega otroka, ki svojega očeta milo za odpustanje prosi. Od tistega časa je Gregorec pogum zapustil, nemčurje preganjat, in dejal je: „Zdaj pa naj še drugi politikujejo, jaz imam že za dober!“ Iz res začel je kot splečan mirovati in sedaj kot dekan v Novi cerkvi svoje bivše viharje premišljuje in mogoče tudi obžaljuje. — Zdaj nas pa naj kanonik ne sili, ves prah od te panjih shranjenih Slov. Gosp.

odpraviti, ter se celo leto v „Štajercu“ z njim pečati ali pa veliko knjigo napisati. Minulo je od tistega časa okoli 25 let, nastopili so drugi njegva vredni uredniki Slov. Gospodarja, ki so enako ljubi mir kalili. Najhušji od vseh je sedaj dr. Korošča črna, pogubna duša, ki hoče vse preplaviti, zato so se posvetni Slovenci edino zaradi njega od duhovnikov ločili, če bode res tako vstalo?! — Kakor je Gregorec svoj čas ljudi vznemirjal in ogenj delal, tako sedaj napih-njeni, bahasti Korošec in, kakor je prvi hudo propal, taka usoda bo enkrat velikega mojstra zvižati in laži, Korošča, zadel. Solon! Solon! Solon! — Konečno kaj poreče Gregorec kot bivši veliki prijatelj celjskih Slovencev k temu, ko je Narodna stranka dne 25. marca v Vojniku zborovala ter kandidata Robleka predlagala, se ni od duhovnikov iz Vojnika, Frankolovega, pa tudi ne iz Novcerke noben udeležil in programa razložiti motil ali kaj kritikoval, dočim se „nedolžni“ zasmehovalec, obrekovalec in nemirnež kaplan Schreiner, pa tudi njegov zaščitnik župnik, ki mu vse prepusti in še pomaga, se nista najmanj sramovala, svojega mežnarja kot „vohuna“ na volilni shod dve uri daleč v Vojnik navlaš poslali, ter v Gospodarju v 14. šte. vse drugače, ja samo zasmehovanje. poniževanje, obrekovanje in laži napisati, kar Domovina v 39. šte. „po-balinako in farizejsko“ imenuje? Toraj Gregorec in Kukovič, bodeta-li tudi sedaj vse negirala in vašega „ljubljenčka“ Schreinerja poveljevala?! Nesramnejše ko vsi skupaj pišete in eden drugega umivate in se perete, tembolj se sami črnite in sami izdajate. Kristus je rekel: Le hudo bneži zamorejo hudobno govoriti in hudobnešezagovarjati.

Iz Podrede. Dragi „Štajerc“, prosim te lepo, naklesti še enkrat tega ptiča Vapotiča. Odkar Podreda stoji še nismo imeli takega župnika ko je Vapotič. Prinesel je seboj dva želodca a zdaj mu že tretji raste; poje vse, kar so farani darovali o Vsesvetih za maše, za verne duše itd. Ko je šel na britof na vernih duš dan si je računal za pot 30 kron; s tem smuk v tretji želodec. Za spovedne listke je računal vsakim 10 kr. in nekaj tega je že šlo v tretji želodec; pri izpraševanju spovednih listkov se je tako drl nad farmani, da so do pol trga slišali; krepki možje mu niso hoteli biti tihi, zato jih je dal na sodnijo, pa kaj — na sodniji je dobil dolgi nos, tako da se ga je mogel vsaki na cesti ogniti, da ga ne bi z nosom sunil. Računal je od enega otroka, ki se je mrtev narodil, ko ni zvonil ne škropil, ne na britof šel, 3 krone 40 v. in — smuk v tretji želodec. Pred sv. Jožefom je bil krst, pa se je zopet z botro sporekel, tako da jo je potem pod dva ključa zaklenil; je že zopet na sodniji! V farof ne pusti nobenega farana, vsakega v lojpi pristrže, ker ga je sram, ko so vsi stoli umazani od bratovih otrok; tega se pa ne spomni, da je farmanov farof. Vbogi kaplan že ni bil od novega leta pri njem v farofu; pa še tedaj bi bil skoraj tepen! Tako dela Vapotič in ne ve, kaj se bo žnjim godilo ako se ne pobere iz Podrede.

Kapele pri Brezicah. Ker je povsod volilna borba zdaj na dnevnem redu tako je tudi tukaj pri nas v Kapelah. Mi Kapelani smo bili še dobro edini, dokler ni prišel k nam župnik Karol Presker kateri pri vsaki volitvi na vse viže agitira. Dobil je z večjim trudom še nekaj nerazumljivih kmetov, kateri mu na roke grejo v toliko, da misli z njim na zmago v Kapelah, kar pa nikoli ne bo. Ko je izvedel, da ga naš list „Štajerc“ umiva zaradi nepotrebnih fehtarij po fari, je na cvetno nedeljo hapal iz prižnice v cerkvi, da ga je neka oseba dala v „Štajerca“ radi pobiranja za podobo Matere Božje, ter je rekel, da on čisto gotovo dobro ve za osebo, ki je to „Štajercu“ naznanila, da tam tista hiša nima božjega blagoslova in ga tudi nikdar imela ne bo. Pravil je, da je več farmanov želelo imeti nazaj v tronu narejeno podobo Matere Božje ne pa samo slikano, ker je dal njegov prednik žup. Gabec res lepo podobo vzeti iz trona, tisto mesto zazidati in naslikati podobo Marije, seveda brez vsega sporazumljenja z farmani. Ko je prišel župnik Presker v Kapelo, zvohal je takoj, da farani govorijo o tem, da jim je bila prva podoba Marije bolj všeč kakor zdaj ta alika. Kakor večino vsaki črnosuknež, tako tudi Presker je skušal kako napeljati ljudi za novo podobo, ker farmani so govorila le o škodi prej-

šne podobe in želeli taisto raje nazaj v tron, kakor pa to sliko. Toraj dobro: začela se je zopet nepotrebnna fehtarija. Kakor rečeno, prejšnja podoba Marije je lepa, naj bi se nekoliko prenovila in dobro bi bilo ter bi ostalo 1000 kron; tisočakov pa gotovo naši farani nimajo preveč. Pa še nekaj se je bil Karlek zmisli. Da bo de dal tla v farni cerkvi razkopati potem pa na 50 ali 60 cm. z zemljo nasipati potem vse preslikati ter po vsem prenovljenju pa bode povabil škofa, ki nam bode cerkev posvetil; zdaj je samo blagoslovljena, ne pa posvečena. No vidite ga koliko prednikov ni teh „kunšti“ znašlo! Naša cerkev je na najvišjem griču cele fare lepo vzdignjena; on jo pa še bi rad nekaj nasipal. Zoper to so se pa vendar mu očitno farmani vstavili in rekli: čemu še to? kakšna bode potem simetrija? potem bodo prenizka okna, prižnica, previsoka pa spovednica, ki ne bo mogla stati pod korom potem bi se moralo po starih plaziti pred oltar. Toraj s tem je prenehal, ali je pa samo v tem času, dokler se volitve izvršijo, na to neumnost pozabil. Tudi razpošilja po šolskih otrokih klerikalne liste starišem na dom, o katerih upa, da bodo na njegovi strani ob času volitev. Vsaj se je sam na cvetno nedeljo med drugimi mešetarijami sam izrazil v cerkvi, da je popolnoma prepričan, da je čez polovica Kapelčanov (?) „pametnih mož“ na njegovi strani. Preskar, se farbaš — boš videl koliko bo res teh „pametnih mož“, ki bodo po tvoji volji volili! Tako so govorili možje takoj pred cerkvijo. Rekel je tudi, da mu nič ni za kandidata Benkoviča. Toraj zakaj mu pa je? Zmirom ima volitev na jeziku, ne vemo res, za koga pa agitira ta župnik? Morabit pa za doktorinca z Bizelskega Majd. Joh. A Kapelčani smo hvala Bogu zdrave pameti, smo spoznali kam pes tace moli, smo tudi takoj skoraj do kraja obenem vse izišle številke „Posavske Straže“ poslali nazaj, ker brežiški generalni štab dobro poznamo, ter hvalili bomo že sami tistega, kateri je hvale vreden. Obiskali bodemo in kupovali pa vedno pri tistih, ki nas bodo z dobrim blagom postregli. Tako delajo vsi tisti kateri le samo „svoji k svojim“ vpijejo.

Iz Zibike. Nekaj novic vendar moremo poslati iz Zibške doline. Na Velikonočni ponedeljek je bil velik shod na Tinski gori pri Zibiki. Zbrala se je velika množica ljudi. Prvič so prišli zaradi službe božje, drugi zaradi ugodnega vremena in tretjič zaradi političnega zborovanja, katerega je predstavljal „častiti“ g. dr. Korošec in njegovi sodružniki, n. pr. Franc Smole po domače Ljubše in cerkveni ključar iz Zibike. Šel je dne 19. marca na javni shod v Šmarje pri Jelšah, da bi se s tem bolj seznanil s sodružnikom političnega društva, ki tolko zastopijo kakor zajec na boben. Imenovana na August Copf Steklas iz Šmarja prišla sta tudi sem na Tinsko; pa ne zaradi službe božje ampak mešetarij in nagovarjat naše umne Zibške može, da bi volili za poslanca dr. Ant. Korošča iz Maribora. Enoglasno se je govorilo: mi bomo volili katerega bomo mi hoteli, ne tega ko vi silite, boljše bi vama bilo, zavihana možička, da sta prišla na ta hribček da bi bila Marijo Tinsko počastila, ne ko sta zunaj vola pasla. Po dokončani sv. maši se je res ljudstva veliko skupaj zbralo pri mežnarji na Tinskem. Prvi Avgust Copf, posestnik iz Šmarja, na ves glas predstavljal kandidata dr. Korošča. Na to pristopi gos-podek ki rez ugodno zna govoriti. Odkrili so se nekateri brezumni, n. pr. naročniki „filiposa“. Medtem časom, ko je gos-podek kmetičom besedo za besedo na srce predstavljal, sta pač veliko skrb imela Anton Čander po domače Šank, seveda cerkveni sluga, organist in občinski tajnik Mihael Leskošek, ko je neki fant se s fanti pogovarjal in se rahlo smejal, zavpil je Čander, tako da so mu lasje z glave pali: kaj ne boš tiho, če ne te bom zapisal. Na to išče hitro papir in svinčnik, seveda pripomoči mu more tudi Mihael Leskošek, ki je tudi papirja priskal, misleč ko bi se enemu zgubil, listek kje pri dobri kapljici vinca, da ga vsaj drugi namalanega ima. Ali naznanimo ti pa tudi, Čander, da „pametne“ izobražene može ne napadaš več, ker drugače te še bomo drugič hujeje pritiskali!

Možje iz Zibike.

Sočica pri Polzeli. Že dlje časa opazujemo in beremo v klerikalnih hinavskih listih, da se

naš župnik Joža Atteneder v tukajšnega učitelja zaganja in ga takorekoč hoče pred ljudstvom ob ugled spraviti. G. učitelj T. K. pa naj bo ponosen na to, če ga hinavci obrekujejo, saj so ravno farizeji in njih podpreniki tudi Kristusa napadli in niso mirovali pred, dokler ni bil križan in umorjen in zdaj ga pa kot Boga proslavljajo in se zato sami sebe po zobeh tolčejo. Da bi pa temu g. učitelju, kateri je celo svoje življenje v poduk naše mladine posvetil, temu grdemu napadu ušel, mu podarimo tukaj nekaj podatkov, katere naj uvažuje in to točno izpolnjuje: 1. Ob času velikonočnega izpraševanja naj župniku za spovedni listek v roko stane dvajsetkronski zlat. 2. V postnem času naj podari za križev pote dvajsetkronski zlat; 3. Na veliki četrtek, petek in soboto naj položi na eno stran božjega groba en jerbasa jajec, na drugo stran pa en škaf fine čiste pšenice, ter naj spusti in nastavljen denarno pušico zopet dvajsetkronski zlat; 4. V maju naj plača za tako imenovano „Majnikovo andoht“ dvajsetkronski zlat; 5. Ob časa pšenice bere naj žrtvuje dvajsetkronski zlat; ravno tako mesto vinske bere v jesenskem času; 6. V decembru vsacega leta naj daruje za „svitance“ dvajsetkronski zlat; 7. Isto tako naj postopa na koncu leta pri plačilu za cerkvene stole, katere so farmani pripravili in plačali; 8. Nikdar pa ne pozabi se vpisati v III. red. Za štrik naj plača zopet dvajsetkronski zlat; 9. Tudi mu priporočamo med letom plačati maše za dobro majngo. Ako g. učitelj naše gori navedene navsote uvažuje in jih spolnjuje, zagotovimo ga, da ga bo Joža v vseh avstrijskih nemških in slovenskih klerikalnih listih za vzor vseh katoličanov proslavljati, in ni njegova srečka izključena, da pri papežu korake nastopi, da bode za svetnika proglašen — kakor sveti verni Tomaž v koledar pride (seveda v klerikalni). G. Učitelj: Probaturum est! Opazovalec.

Št. Jakob v Rožu. Dragi „Štajerc“! Še enkrat ti nekaj poročam od Št. Jakoba v Rožu in od našega g. župana, ki je strašno dobri oče. Jaz mislim, da ni takega dobrega župana v dveh ali v treh glavarstvih ali v celem našem cesarstvu. Vsaj tako rad pomaga revežu! celo k nemu posestvu. Res, da si je kupil nekaj posestev ali pa — pozor — da bi se za njegove mladice premalo ne hodilo ali pa vendar počakal bom na posestvo. Nemara da jim kaj ostane. Tri leta sem bil delavec v predoru; bil sem poškovodan dobil sem hvala Bogu nekaj podpore na mesec, da sem še lahko mogel mojo družino in mojo bolno mater naprej preskrbeti. Ta dobri oče župan so mi bili nidik, da so mi odjedli celo polovico. Tako skrbijo naš župan za uboge ljudi. Ni čuda, da je prišla uboga beračica prosit za čevlje, mati Kobenterjeva ji pa je dejala: zdaj po zimi ni kač. To je lepa reč! Kranjskim vuvrženim študentom so pa pustili čevlje popravljati. Imeli so vsega dosti, jesti, pivo in pa še vino. Domači človek pa, kateri dela celo njegovo življenje v svojej občini, pa nič ne dobi, naj bo kar hoče. Počakal bom na tiste posestvo katerega mi je nepominov. Če ga dobim, ga bodem precej prodal in denar bom k „narodni soli“ dal, — brez vse skrbi!

Novice.

Volilci! Kdor še ni pogledal, ali je zapisan v volilnem imeniku, naj to nemudoma stori. Kdor ni vpisan, naj takoj reklamira. Pripravljajte se!

Klerikalne spremembe. V južnih deželah živi mala živalica, znana pod imenom kameleona; živalica ima čudovito lastnost, da spreminja svojo barvo... Taki so tudi naši prvaški klerikalci! Vsak dan nam prinese to ali ono novico, ki nam kaže njih politične spremembe. V kmetjskih okrajih so prvaški klerikalci zelo vneti za kmeta. Edino z ozirom na sedanje volitve so ustanovili svojo „kmetjsko zvezo“. Ali zatajiti niso mogli svoje nature in tako vodijo to „kmetjsko zvezo“ skoraj izključno advokatje in farji. Tudi so kandidati te „kmetjske zveze“ — dohtarji, farji, hofrati. Prva sprememba! Na

deželi delujejo ti politični kameleoni seveda proti naprednjakom in socialistom z najhujšimi lažmi. V Mariboru — govori se, da tudi na Koroškem — pa se vežejo s socialisti. Zopet sprememba. In tako bi lahko našli celo vrsto takih sprememb. Politični kameleoni so naši klerikalci, — kamor pridejo, spreminijo svojo barvo. In takimi političnimi kameleoni naj bi zaupalo ljudstvo svojo usodo? Ne, — kmet naj voli kmeta in vse drugo je neumnost!

Klerikalno „gospodarsko delo“ se kaže prav lepo v gonji proti c. k. kmetijski družbi. Komaj so se pričeli kmetje malo zanimati za svoj obupni položaj, komaj so pričeli pristopati številneje k c. k. kmetijski družbi ki je za kmete potrebna kakor vsakdanji kruh in že so pričeli klerikalci hujskati proti tej edini kmetijski organizaciji. Zakaj neki? Izključno zato, ker ne vodijo kmetjsko družbo prenapeti prvaški kaplani temveč kmetjski gospodarji in ker se ne kmetijska družba pečati s prvaškimi stranišnimi napisi, temveč se peča edino z gospodarskim delom. Zato kričijo Korošec in njegova druhal: Zato so si tudi ustanovili svojo bedasto „kmetjsko zvezo“, v kateri nimajo kmetje nič za govoriti, temveč le za kimati, kadar govori kakšni Korošec... Vsak otrok razume, zakaj se gre tej gospodi. Na hrbtu kmetov hočejo priti do lepih službic, do lepih naslovov in lepih dohodkov. Na občnem zboru kmetijske družbe v Gradcu je zahteval Korošecv podprenik župnik iz Studenca 6 sedežov v odboru za prvaške hujskače. Skoraj vsi drugi zastopniki Sp. Štajerske so se tej nakani le smejali, kajti vsakdo ve, da je kmetijska družba v najboljših rokeh. Fajmošter pač ni vedel, kako morajo odborniki delati in koliko morajo žrtvovati! Vsako leto morajo najmanj 12 krat v Gradcu in to na svoje troške. Ali prvakom se gre za hujskanje in za ničesar drugega. Ko so vtemeljevali zastopniki sp. štajerskih filijalk svoje važne predloge, so ti farčki nakrat jezik za zobmi držali. Delati za kmeta, to jim ne diši! Kmetje, osvobodite se teh ljudi, — in bodočnost hode boljše!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Nemški uradniki so prvaški druhal trn v peti. Zdaj šumi po gozdovju klerikalnega časopisja in ti listi napadajo nesramno nekega poštnega uradnika. Zakaj? V službi, med preobilnim delom so se drenali ljudje k oknu in v razburjenosti je dejal: Ne rinite se vendar tako kakor ovce! Za to malenkost napadajo, psujejo in denuncirajo farški listi zdaj uradnika. No, ta beseda je torej smrtni greh. Ali mi vprašamo: 1. Ali je to malenkost, ako krade poštni uradnik Schwarz denarje? — 2. Ali je to malenkost, ako zlorablja prvaški uradniki uradno tajnost in povedo imena naših naročnikov farjem? — To niso malenkosti, to so res grehi in za to se raje brigajte, vi prvaški hujskači!

Mariborski prvaki so znani kot najhujši nazadnjaki in politični breznačajnejši. Preteklo nedeljo so dokazali še očitneje svojo politično breznačajnost. Imeli so namreč nek „zaupni shod“, na katerem se je govorilo o kandidaturi za mesto Maribor. Prvaški profesor Verstovšek je bil zato, da postavijo prvaki v Mariboru lastnega kandidata. Prvaški dr. Rozina pa se je zavzel za to, da glasujejo prvaki raje za socialnega demokrata. Končno je bil sprejet s 5 glasovi večine predlog dr. Rozine. Torej: tisti prvaško-farški hujskači, ki so nazadnjaški v dnu svojega srca, katere vodijo skoraj izključno duhovniki, ki bi morali biti torej sovražniki socialistov do noža, — ti hujskači bodo glasovali za socialista, samo da premagajo nemško-naprednega g. Wastiana. Posrečilo se jim to ne bode. Ali za večne čase se mora pibiti, da se zvežejo prvaški klerikalci makari s hudičem, samo da ugodijo svoji gonji proti nemštvu. Fejl!

Velikanski škandal v sv. Bolfengu v Slov. Gor. Govorice, ki se razširjajo o tamošnjemu župniku Jos. Ilesiču, so pač izredni škandal. Ne vemo, koliko resnice je na stvari; sicer pa ima sodnja že celo zadevo v roki in preiskava bode dognala, kaj je resnica. Govori se, da je uganjal župnik s školskimi otroci grozovite reči v farovžu. Res je sicer, da se vpliva od gotovih strani na stariše, naj bi pripravili otroke, da molčijo, — ali ako prime sodnja stvar resno in brezobzirno v roke, potem bode prišlo vse na dan. Izpre-

govorili bomo še mi! Zanimivo, Zanimivo, Zanimivo, kaj govori 16letna deklina o župniku Ilesiču „čednostih“. Kaj je s Petkovo Mico, ki je pa zaslala župniku že prestara? Vse to treba pa iskati! Zanimivo je, da se je že davno v tembrzi zadevi na cerkveno oblast obrnilo, ali ta obla dež je molčala in — zdaj vidimo posledice. Zdati nimivo je tudi, da je župnik še danes v službi in da sodnja še ni ničesar ukrenila, da bi je postavila zadoščalo! Vemo, da je preiskava v Mariboru in zato zahteva vsa javnost, da se ljudstvo potolaži — z resnico!

„Štajerc“ in Kaukler. Zakonska Kauklepi in njih pomagač Košir, zlasti pa interesantna gospa, so delovali na to, da napravi učiteljsko društvo veliko komedijo. To društvo, s katerim nismo imeli nikdar kaj opraviti, izjavilo je svojo ogorčenje nad „Štajercem...“ No, dobri gospodje, ki igravo vlogo zaščitnikov Kauklepi! jih, se pač motijo, ako nas mislijo s takimra neumestnimi, brezpomembnimi sklepi v zadržaj spraviti. Ogorčenje je tudi prav lepa stvar, ogorčenje je ljudstvo nad tistimi, ki motijo nemarijavo svojo službo, ki se počijoje med pe izukom od prekokanih nočij in ki psujejo kmeščak z „osli“. Pokažite, da smo poročali neresnico! Kaukler, Kaukler, mi vemo še marš! 2,7 Neodvisni nadučitelj, ki noče delati s podre, Akniki, pač ne bi trpel, da zarohi mladi Košir p konferenci nad svojega tovariša: Držite jezike! vi ničesar ne veste! Kje bi bilo mogoče, da kaj i mandira nadučitelj celo šolo na strankarski shod, Kmetje so se čudili nad temu, da so izpoznali S na vabilih Kauklerjevo pisavo in videli na t. Ka shodu vse komandirane učitelje prihajati. Taktinja se ne dela. gospodje! Košir naj bi raje zvez k korigiral! Toliko za danes. Mi ljubimo učiteljska stan, ker smo naprednjaki. Ali grajati hočem P i naprej, kar je guilega, naj si bode potem melo duhovnikov ali učiteljih. Pa basta! relja

Iz Kapele pri Brežicah nam poroča poštnice kmet: Žalostne velikonočne praznike nam Ku preskrbel naš Karlek Preskar. Veselili smo s bil praznikov kakor vsak kristijan. Upali smo, dažar nas bode župnik raz prižnice razveselil z lepžar pridigo o vstajenju Izveličarja. Ali zmotili smo O se! Preskar nas je raje za pisanke opsoval, da Kor smo brezverci, ker čitamo „slabe“ časnike, n. p. nez „Štajerca“. Ali Preskar, pomiri se! Čitali smo Z „Štajerca“, predno si bil tukaj in čitali ga bošer demo, ko te ne bode več v Kapeli. Preskar je v tudi rohnal, da človeku, ki bere „Štajerca“ Z spoved in maša nič ne pomagata. Vprašamo: kdo je kriv, da vera peša? Seveda, Preskarju sprla gre zdaj za volitev in zanj je le tisti „dobrov kristijan“, kdor se navdušuje za dr. Benkovič vrg Mi kmetje pa nismo več tlačani in bomo v pri lili svojega kandidata!

Prvaški dr. Stor, znan po svojih finih modar nrah, se je pritožil proti sodbi, s katero je tiamt obsojen na 50 K globe, ker je delil klofuta k Ali pritožba je bila zavrnjena in Stor mon plačati!

Od Velike nedelje nam piše prijatelj: Neko b V dalost moramo povedati in sicer o našem m-a se sijnou, ki se je vršil pred Velikonočjo. Ekolilna misijonerjev, o katerem smo mislili, da je po vrš zdravi pameti, je pridigoval, da taki otrok, hoiska hodi v nemške šole, postane „butli“. Kaj pa prihli torej ti postal, ti in tvoji tovariši? Ni res, da v l papaš sedaj beli kruh, katerega ne bi imel akaše ne bi hodil v nemške šole?! Kar je nemškegažlož to mu je bilo strašno; v njegovi pridigi je pram. vendar nemške izraze med svojo pridigo n. pilje r Das ist nicht schön, das passt nicht für dido go i. t. d. Kje pa si se naučil take izraze? Drugbrani krat pridiguj kaj takega kjer hočeš, le ne e za Božjem tempeljnu. Posnemaj rajnega školanjo Slomšekove besede, katere pravijo: več jezikosemi znaš, več veljaš!

Mežnar Conder kot agitator za Korošcubou. Piše se nam iz Pristove: Ta Conder, to vam poži mož! Na zadnjem shodu, ki se je vršil na Velrediš končni pondelek na Tinskem, je ta mož nar tej kmetom, od katerih živi, od katerih je odvisenaplakateri ga lahko s brcami odpodijo, — grobilo j tako-le: „Kdor izpregovori eno samo besedicoolimi zapisal ga bodem in gerihiti izročil.“ Vprašamse n kmete, ali živi mežnar od njih ali ne? Ali pla žu čujemo kmetje mežnarja za vohunsko, policijskopot službo? Ali tega ne! Mežnar nas ne bode komarlasov diral; kmalu mu posvetimo!